

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia grudnia 2011 r.

**Pan
Maciej Rydzy**

**Prezes Zarządu
Banku Spółdzielczego
w Dębicy**

LRZ-4101-21-01/2011
P/11/125

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Banku Spółdzielczym w Dębicy (Banku) w zakresie przydzielania i wykorzystania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 9 grudnia 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie – stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK – przekazuje Panu Prezesowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Bank zadań w zakresie udzielania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych, z dopłatami ARiMR do ich oprocentowania.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli prawidłowo zorganizowano pracę Banku w zakresie udzielania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa.

W kontroli ustalono, że Bank wykonywał zadania dotyczące udzielania, realizacji i kontroli kredytów inwestycyjnych dla rolników, na podstawie umowy Nr 9/KR/KI/07 z dnia 22 sierpnia 2007 r. zawartej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Powyższa umowa zawarta została na podstawie umowy nr 1/DPK-KI/07 z dnia 31 maja 2007 r., pomiędzy Bankiem Polskiej Spółdzielczości a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Wykonywanie zadań związanych z realizacją ww. umów Bank powierzył pracownikowi, który uzyskał stosowne przeszkolenie w tym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Banku na rzecz informowania i dostępności do kontrolowanych kredytów inwestycyjnych.

W kontroli ustalono, że Bank informował potencjalnych kredytobiorców o możliwościach i warunkach zaciągania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa poprzez: ulotki wyłożone w Centrali i Oddziale Banku, baner reklamowy wywieszony na budynku Banku oraz informacje zamieszczone na stronie internetowej www.bsdebica.i-bs.pl.

Ponadto, Podkarpacka Izba Rolnicza w Boguchwale rozpowszechniała informacje o dostępnych kredytach inwestycyjnych dla rolników na łamach dwumiesięcznika pt. *Biuletyn Informacyjny Podkarpackiej Izby Rolniczej*.

Ustalono, że w latach 2009-2011 do Banku wpłynęło 10 wniosków o udzielenie kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa, w tym: w roku 2009 - 5 wniosków, w roku 2010 - 3 wnioski i w roku 2011 (III kwartały) - 2 wnioski. Wszystkie wnioski o udzielenie kredytu zostały rozpatrzone pozytywnie, w związku z tym, że Bank prowadził wcześniej działania na rzecz zasadności ich składania przez kredytobiorców i formalnej kompletności dokumentacji. W okresie objętym kontrolą, do Banku nie wpłynęły skargi dotyczące udzielanych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa.

W kontroli ustalono, że w latach 2009-2011 (III kwartały), Bank udzielił **10** preferencyjnych kredytów inwestycyjnych dofinansowanych przez ARiMR na łączną kwotę **1.081,3 tys. zł**, z tego: w 2009 r. – 5 kredytów na kwotę 738,8 tys. zł, w 2010 r. – 3 kredytów na kwotę 223 tys. zł i w 2011 r. (III kwartały) – 2 kredytów na kwotę 119,5 tys. zł.

W linii kredytowej nKZ (na zakup gruntów) udzielono 6 kredytów na kwotę 312,8 tys. zł (tj. 28,9%), w linii kredytowej nMR (dla młodych rolników) udzielono 3 kredytów na kwotę

633,5 tys. zł (tj. 58,6%) oraz w linii kredytowej nIP (inwestycyjne podstawowe) udzielono jednego kredytu na kwotę 135 tys. zł (tj. 12,5%).

Wielkość dopłat Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania udzielonych kredytów inwestycyjnych wyniosła łącznie kwotę **283,3 tys. zł**, z tego: w 2009 r. – kwotę 83,1 tys. zł (29,3%), w 2010 r. – kwotę 123 tys. zł (43,4%) oraz w 2011 r. (III kwartały) – kwotę 77,2 tys. zł (27,3%). Dopłaty te dotyczyły także kredytów udzielonych przed okresem objętym kontrolą NIK.

Wielkość udzielonych kredytów i dopłat wykazana w sprawozdaniach przesyłanych do Banku Polskiej Spółdzielczości, wynikała z rachunkowej dokumentacji źródłowej Banku.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wielkość i strukturę udzielonych kredytów inwestycyjnych oraz dopłat do oprocentowania tych kredytów.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Bank przestrzegał procedur i warunków obowiązujących przy udzielaniu kredytów preferencyjnych.

Analiza dokumentacji dot. **10** kredytów inwestycyjnych (100%) na łączną wartość **1.081,3 tys. zł** wykazała, że Bank udzielał ich zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w *sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* (Dz. U. z 2009 r. Nr 22, poz. 121 ze zm.).

W kontroli ustalono, że Bank naliczał prowizję w prawidłowej wysokości, kredytobiorcy do wniosku kredytowego dołączyli plan przedsięwzięcia, kredytobiorcy zaciągający kredyt z linii kredytowej dla młodych rolników (nMR) nie przekroczyli 40 lat, w umowach kredytowych określono wysokość i termin wpłaty wkładu własnego, który został zachowany, a w przypadku kredytów udzielonych w transzach (2 kredyty) kredytobiorcy udokumentowali wydatkowanie całej kwoty pierwszej transzy przed uruchomieniem następnej. Ponadto, kwoty udzielonych kredytów nie przekraczały: 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne lub nakładów na realizację przedsięwzięć w gospodarstwach rolnych oraz 70% wartości nakładów inwestycyjnych na działy specjalne produkcji rolnej.

Nie stwierdzono przypadków, by kredytem z linii kredytowej nKZ (na zakup gruntów) sfinansowano zakup gruntów od współmałżonka oraz by zakupione grunty zostały sprzedane do czasu zakończenia niniejszej kontroli.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że kredytobiorcy zrealizowali przedsięwzięcia finansowane kredytami preferencyjnymi, zgodnie z postanowieniami umów kredytowych. Analiza dokumentacji 10 udzielonych kredytów inwestycyjnych objętych dopłatami ARiMR do oprocentowania wykazała, że Bank objął bezpośrednią kontrolą, w zakresie prawidłowości wykorzystania udzielonych kredytów preferencyjnych, wszystkich kredytobiorców. W latach 2009-2011 przeprowadzono łącznie 20 kontroli bezpośrednich, zarówno przed udzieleniem kredytów oraz w zakresie ich wykorzystania.

W kontroli ustalono, że Bank sprawdzał realizację umów kredytowych m.in. w zakresie celu na jaki został kredyt udzielony, na podstawie: faktur, rachunków, umów sprzedaży, aktów notarialnych dokumentujących zakup użytków rolnych oraz na podstawie przeprowadzonych kontroli własnych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez kredytobiorców umów kredytowych. W kontroli ustalono, że kredytobiorcy, którym minął okres karencji w spłacie kredytu (6 kredytów) dokonywali spłaty rat kredytowych w terminach i wysokościach wynikających z umowy kredytowej.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Pan Prezes ma prawo zgłosić do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.